

ការបង្រួបបង្រួមយុវជនសម្រាប់
សកម្មភាពមនុស្សធម៌

**Compact for
Young People**
in Humanitarian
Action

ជំងឺកូវីដ-១៩៖ ធ្វើការជាមួយនិងយុវជន

ការណែនាំសង្ខេប

ផ្នែកទី១

យុវជនដែលរងផលប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដោយសារជំងឺកូវីដ១៩ (COVID-19) គឺជាផ្នែកមួយនៃការឆ្លើយតបជាសកល

ការយល់ដឹងជាទូទៅអំពីផលប៉ះពាល់សុខភាព និងមិនមែនសុខភាពនៃជំងឺរាតត្បាតរដូវកាលមួយត្រូវបានដឹងថា ក្នុងការជំរុញដំណោះស្រាយចាំបាច់ចំពោះការឆ្លើយតបទៅនឹងជំងឺរាតត្បាត។

រាល់មនុស្សរយក្មេងម្នាក់ៗទទួលរង

ផលប៉ះពាល់ខុសៗគ្នា

វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរទៅៗ បង្កនូវភាពងាយរងគ្រោះ និងវិសមភាពដែលមានស្រាប់ចំពោះយុវជនដែលត្រូវបានពង្រីកបន្ថែមនៅក្នុងបរិបទមនុស្សធម៌ដែលមានភាពផ្ទុយស្រុយ ជម្លោះ និងភាពអាសន្នបានធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សមត្ថភាពស្ថាប័ន និងលទ្ធភាពទទួលបានសេវា។ ពលករទេសន្តប្រវេសន៍រយក្មេងជាយុវជនដែលត្រូវបានផ្លាស់ទីលំនៅ និងជនភៀសខ្លួនរស់នៅក្នុងទីក្រុងក្រីក្រដែលជាតំបន់មានដងស៊ីតេខ្ពស់នៃចំនួនប្រជាជនរយក្មេងដែលគ្មានផ្ទះសំបែង ប្រជាជនរយក្មេងដែលមានពិការភាពក្មេងស្រីនិងស្ត្រីរយក្មេង ក្រុមអ្នកស្រឡាញ់ភេទដូចគ្នា (LGBTQI) និងអ្នកដែលមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ នឹងរងផលប៉ះពាល់ខ្លាំងជាងគេ។ យុវជនត្រូវបានបែកចេញពីគ្នាដោយមិនបានចូលរួមពេញលេញ ឬទុកចោលដោយឪពុកម្តាយដែលធ្វើការចំណាកស្រុកប្រឈមនឹងហានិភ័យខ្ពស់នៃការកេងប្រវ័ញ្ច អំពើហិង្សា និងបញ្ហាសុខភាពផ្លូវចិត្ត និងការទទួលបានសេវាសុខភាព និងការការពារតិចតួច។

ផលប៉ះពាល់លើមនុស្សរយក្មេង

ផលប៉ះពាល់សុខភាព

នៅពេលដែលជំងឺរាតត្បាតរាលដាលដល់ប្រទេសដែលមានប្រាក់ចំណូលទាប និងប្រទេសដែលមានប្រាក់ចំណូលទាបមធ្យម ដែលចំនួនមនុស្សរយក្មេងមានសមាមាត្រខ្ពស់ ហើយប្រព័ន្ធសុខភាពខ្សោយ ផលប៉ះពាល់លើសុខភាពដោយផ្ទាល់ និងដោយប្រយោលទៅលើយុវជនទំនងជាកើនឡើង (មានន័យថាការថយចុះលទ្ធភាពទទួលបាននូវសេវាសុខភាពផ្លូវភេទ និងសុខភាពបន្តពូជរបស់យុវជន និងរយជំទង់)។ យុវជនអាចប្រឈមផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានធ្ងន់ធ្ងរដល់សុខុមាលភាពផ្លូវចិត្ត និងចិត្តសង្គមរបស់ពួកគេផងដែរ។

បញ្ហាសុវត្ថិភាពនិងការការពារ

ក្នុងអំឡុងពេលនៃការដាក់បំណុលប្រទេសបង្ការពីកូវីដ១៩ និងនៅក្នុងបរិបទនៃវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមជាទូទៅក្មេងជំទង់ និងយុវវ័យមានហានិភ័យខ្ពស់នៃអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រ ក៏ដូចជាការបៀតបៀនតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត និងឧក្រិដ្ឋកម្មតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត។ ការឆាប់រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ការមានផ្ទៃពោះរបស់ក្មេងជំទង់ និងពលកម្មកុមារក៏ទំនងជាកើនឡើងនៅក្នុងដំណាក់កាលនៃការស្តារឡើងវិញផងដែរ។

ផលប៉ះពាល់ការអប់រំ

យុវជន ១.៥ កោដិនាក់ ច្រើនជាង ៩០ ភាគរយនៃនិស្សិតទូទាំងពិភពលោក នៅក្នុងប្រទេសចំនួន១៨៨ កំពុងត្រូវបានគេទុកឱ្យនៅឆ្ងាយពីសាលារៀន និងសាកលវិទ្យាល័យដោយសារតែវិធានការរក្សាកំលាំងសុវត្ថិភាព។ ការអាក់អន់ទ្រង់ទ្រាយធំនៃការរៀនសូត្ររួមទាំងការរៀនសូត្រក្នុងប្រព័ន្ធ និងក្រៅប្រព័ន្ធអាចមានផលវិបាកធ្ងន់ធ្ងរជាពិសេសដល់យុវជនដែលមានពិការភាព និងសម្រាប់អ្នកដែលមិនសូវមានលទ្ធភាពប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាអ៊ីនធឺណិត ឬសេវាទូរគមនាគមន៍។

ផលប៉ះពាល់សេដ្ឋកិច្ច

វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចសកលលោកគឺជាផលវិបាកដែលបានកើតមានដោយសារជំងឺរាតត្បាតកូវីដ១៩ ហើយជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនរយក្មេងនឹងរងផលប៉ះពាល់យ៉ាងច្រើន។ ការពឹងផ្អែកលើប្រាក់ឈ្នួលប្រចាំថ្ងៃកំពុងបង្ខំឱ្យយុវជនមួយចំនួននៅតែមានសកម្មភាពផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចដោយទាំងខ្លួនពួកគេផ្ទាល់កំពុងប្រឈមទៅនឹងការឆ្លងជំងឺកូវីដ១៩ និងប្រថុយនឹងការឆ្លងរាលដាលមេរោគទៅអ្នកដទៃទៀត។ យុវជនដែលធ្វើការក្នុងវិស័យក្រៅប្រព័ន្ធបានធ្លាក់ចុះដោយសារតែកញ្ចប់ថវិកាជំរុញផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចសាធារណៈដទៃទៀតមានការទទួលរងនូវផលប៉ះពាល់។

ផលប៉ះពាល់លើថវិកាពលរដ្ឋនិងការចូលរួម

ការរឹតត្បិតលើចលនានិងរារាំងសមត្ថភាពរបស់អ្នកដឹកនាំរយក្មេង និងអង្គការនានាក្នុងការតវ៉ា ការប្រមូលផ្តុំ ការទទួលបានមូលនិធិ និងការគាំទ្រសហគមន៍របស់ពួកគេ។

យុវជនប្រមូលផ្តុំដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងជំងឺកូវីដ១៩

យុវជនជាច្រើនបានប្រមូលផ្តុំគ្នាមៗដើម្បីឆ្លើយតបនឹងវិបត្តិនេះក្នុងនាមជាបុគ្គលិកសុខាភិបាល អ្នកតស៊ូមតិ អ្នកស្ម័គ្រចិត្ត អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រ សហគ្រិនសង្គម និងអ្នកបង្កើតភាពច្នៃប្រឌិតនានា។

ផ្នែកទី២

សកម្មភាពសំខាន់ៗ

ផ្នែកសកម្មភាពសំខាន់ៗទាំង៥ នេះបានមកពីសសរស្តម្ភនៃការបង្កើនបង្ក្រាមយុវជនសម្រាប់សកម្មភាពមនុស្សធម៌ - សេវា ការចូលរួមសមត្ថភាព ធនធាន និងទិន្នន័យ - ត្រូវបានរៀបចំសម្រាប់ណែនាំអ្នកអនុវត្តក្នុងការអភិវឌ្ឍយុវជន និងក្មេងជំទង់ ដែលផ្តោតលើយុវជនជាគោល និងការឆ្លើយតបជាបរិយាប័នទៅនឹងជំងឺកូវីដ១៩។ អនុសាសន៍រួមជាមួយខ្លឹមសារណែនាំស្តែង និងធនធានជាច្រើនមានដូចរៀបរាប់ខាងក្រោមនេះ។

សកម្មភាពសំខាន់ៗទី១ សេវា

- **សុខភាព**
ធានាថាផែនការឆ្លើយតបទៅនឹងជំងឺកូវីដ១៩ ជាចំណុចសំខាន់ចំពោះតម្រូវការថែទាំសុខភាពជាក់លាក់របស់មនុស្សវ័យជំទង់ និងយុវវ័យ រួមទាំងសុខភាពផ្លូវភេទ និងសុខភាពបន្តពូជ សុខភាពផ្លូវចិត្ត និងការគាំទ្រផ្នែកចិត្តសង្គម។
- **ទឹកស្អាត និងអនាម័យ (WASH)**
ធានាថាយុវជនទទួលបានការផ្គត់ផ្គង់ទឹកសម្រាប់ហូប និងមានអនាម័យផ្ទាល់ខ្លួន សេវាកម្មអនាម័យ កន្លែងលាងដៃជាមួយសាប៊ូ និងការផ្គត់ផ្គង់សម្ភារសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងសុខភាពពេលមានរដូវ (MHM) ដើម្បីថែរក្សាសុខភាពទូទៅ និងសុខុមាលភាព និងបង្ការការឆ្លងមេរោគ។
- **ការអប់រំ**
បន្តការគាំទ្រដល់ការរៀនសូត្រសម្រាប់យុវជន រួមទាំងអ្នកដែលមានអាយុលើសពី១៨ឆ្នាំ។ កម្មវិធីអប់រំក្នុងប្រព័ន្ធ និងក្រៅប្រព័ន្ធគួរតែទៅដល់ពលករចំណាកស្រុកជនភៀសខ្លួន និងយុវជនដែលផ្លាស់ទីលំនៅ។
- **ការការពារ**
ធានាការការពារយុវជនក្នុងគ្រប់វិធានការណ៍បង្ការ និងបន្ធូរបន្ថយការប្រឈមនឹងជំងឺកូវីដ១៩ សម្របសម្រួលយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយអ្នកតំណាងសុខភាពផ្លូវភេទ និងសុខភាពបន្តពូជរបស់យុវជន និងធានាថាអ្នកអនុវត្តបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសទំនាក់ទំនងដោយមេត្រីនឹងយុវជន និងការឆ្លើយតបជាមូលដ្ឋានចំពោះអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រ រួមជាមួយនឹងបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនឹងក្មេងស្រីវ័យជំទង់ ដូចជាអាពាហ៍ពិពាហ៍កុមារជាដើម។
- **ជីវភាពរស់នៅ ថវិកា និងទីផ្សារ**
ធានាថាយុវជនដែលមានប្រាក់ចំណូលទទួលបានផលប៉ះពាល់ពីវិបត្តិជំងឺកូវីដ១៩ ត្រូវបានគាំទ្រ។ ធានាថាយុវជន និងគ្រួសាររបស់ពួកគេមានលទ្ធភាពទទួលបានទំនិញ និងសេវាកម្ម។

សកម្មភាពទី២ ការចូលរួម

- រក្សាការភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយយុវជននិងអង្គការយុវជននៅក្នុងបណ្តាញរបស់អ្នក។
- លើកទឹកចិត្តការចែករំលែកព័ត៌មានដែលមានបរិយាប័នដែលអាចមានលទ្ធភាពទទួលបានតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិតអនឡាញ និងក្រៅប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត ដោយពិចារណាលើឧបសគ្គនានាក្នុងការចូលទៅប្រើប្រាស់ដែលអាចប្រឈមដោយយុវជនដែលមានពិការភាព។
- ចូលរួមជាមួយយុវជន រួមទាំងអ្នកដែលងាយរងគ្រោះបំផុតក្នុងការប៉ាន់ប្រមាណផលប៉ះពាល់នៃជំងឺកូវីដ១៩ទៅលើសហគមន៍របស់ពួកគេ។
- ចូលរួមយ៉ាងសកម្មជាមួយយុវជនក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងជំងឺកូវីដ១៩ ក្នុងនាមជាបុគ្គលិកសុខាភិបាល អ្នកតស៊ូមតិ អ្នកស្ម័គ្រចិត្ត អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រសហគ្រិនសង្គម និងអ្នកច្នៃប្រឌិត។
- ចូលរួមជាមួយយុវជនក្នុងការតាមដាន និងវាយតម្លៃនៃការឆ្លើយតបជំងឺកូវីដ១៩។
- ដោះស្រាយការរីករាលដាលនៃព័ត៌មានដែលមិនច្បាស់លាស់ រឿងមិនពិត និងការមាក់ងាយ។
- គាំទ្រដល់ការទទួលបានមតិកាដែលងាយស្រួលសម្រាប់យុវជន ហើយធ្វើការជាមួយយុវជនដើម្បីអភិវឌ្ឍមតិកានោះ។
- អនុវត្តវិធីសាស្ត្រ “មិនធ្វើឱ្យមានការឈឺចាប់” និងធានាការចូលរួមប្រកបដោយសុវត្ថិភាព និងក្រមសីលធម៌របស់យុវជនគ្រប់ពេលវេលា។

សកម្មភាពសំខាន់ៗទី៣ សមត្ថភាព

- កសាងសមត្ថភាព និងការគាំទ្រដល់អង្គការដែលដឹកនាំដោយយុវជនដើម្បីចូលរួមក្នុងការសម្របសម្រួលការឆ្លើយតបជំងឺកូវីដ១៩ ជាមួយស្ថាប័នមនុស្សធម៌ដទៃទៀត ការស្វែងរក និងរៀបចំកម្មវិធី និងអនុវត្តកម្មវិធី។
- កសាងសមត្ថភាពរដ្ឋាភិបាល ទីភ្នាក់ងារអង្គការសហប្រជាជាតិ និងអង្គការសង្គមស៊ីវិល (CSOs) ដែលកំពុងដឹកនាំក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងឆ្លើយតប និងសម្របសម្រួល សម្រាប់ការចូលរួមប្រកបដោយអត្ថន័យរបស់យុវជន។

សកម្មភាពសំខាន់ទី៤ ធនធាន

- ផ្តល់មូលនិធិដល់អង្គការដែលដឹកនាំដោយយុវជន ចំពោះគំនិតផ្តួចផ្តើមកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់នៃជំងឺកូវីដ១៩ រួមមានទាំងអង្គការដែលដឹកនាំដោយមនុស្សវ័យជំទង់ និងសមូហភាពស្ត្រីវ័យក្មេង និងធានាថាការផ្តល់មូលនិធិអាចទុកចិត្តបាន មានតម្លាភាព ស្មើភាព និងមានភាពបត់បែន។
- តស៊ូមតិសម្រាប់ការដាក់បញ្ចូលយុវជនទៅក្នុងយន្តការសម្របសម្រួលដែលការសម្រេចចិត្តផ្តល់មូលនិធិត្រូវបានធ្វើ។
- សហការរៀបចំកម្មវិធី និងសំណើសុំថវិកា ជាមួយក្រុមយុវវ័យ និងក្រុមយុវជន ហើយនៅពេលដែលអាចធ្វើទៅបាន ត្រូវបញ្ចូលថវិកាសម្រាប់គម្រោងរបស់ពួកគេនៅក្នុងថវិការបស់ទីភ្នាក់ងារ។

សកម្មភាពសំខាន់ទី៥ ទិន្នន័យ

- បង្កើត និងចែករំលែកទិន្នន័យដែលបែងចែកតាមអាយុ ភេទ និងពិការភាព។
- គាំទ្រដល់ការត្រួតពិនិត្យនិងគណនេយ្យភាព ដែលដឹកនាំដោយយុវវ័យ និង យុវជន និងសហគមន៍ ចំពោះការឆ្លើយតបនឹងជំងឺកូវីដ១៩។

បង្រួបបង្រួមសមាជិកភាព

